

AFGØRELSE

(Energi- og vandbesparelser i bygninger)

energi

KLAGENÆVNET

Frederiksborggade 15

1360 København K

Tlf 33 95 57 85

Fax 33 95 57 99

www.ekn.dk

ekn@ekn.dk

KLAGE FRA	...[klager] over
AFGØRELSE FRA	Energistyrelsen af 22. maj 2006
OM	afslag på beskikkelse som energikonsulent

15. november 2007

J.nr.: 521-102

Eksp.nr.: 32766

TML-EKN

NÆVNETS SAMMEN- SÆTNING I SAGEN	Nævnshoved, dommer Poul K. Egan Seniorforsker, civilingeniør Kirsten Engelund Thomsen Chef for forretningsudvikling, ingeniør Bjarne Spiegel- hauer
--	--

NÆVNETS AFGØRELSE	Energistyrelsens afgørelse af 22. maj 2006 stadfæstes
------------------------------	---

Ved brev af 6. juni 2006 har ...[klager] indbragt Energistyrelsens afgørelse af 22. maj 2006 for Energiklagenævnet.

Sagens problemstilling

Sagen drejer sig om Energistyrelsens afslag på klagers ansøgning om beskikkelse som energikonsulent for flerfamiliehuse samt handel, service og offentlige bygninger.

Klager har til støtte for klagen gjort gældende, at klager var uddannet energikonsulent under den gamle ordning, samt at hans uddannelser samlet set opfylder kravene efter den nye ordning.

Det drejer sig om følgende uddannelser:

- Håndværksuddannet rørsmed
- VVS tekniker
- VVS installatør
- Teknolog i miljøstyring
- Teknisk diplomuddannelse i humanøkologi (miljøteknologi) fra Aalborg Universitet
- VKO – ELO samt energikonsulent

Energistyrelsen begrundede sin afgørelse med, at klagers uddannelser ikke er opregnet som en af de uddannelser, der kan godkendes efter § 23, stk. 2, nr. 1 i bekendtgørelse om energimærkning af bygninger, som ændret ved bekendtgørelse nr. 339 af 19. april 2005. Det er endvidere Energistyrelsens vurdering at klager, i forhold til den fremsendte dokumentation, ikke har en tilsvarende anerkendt uddannelse, jf. § 23, stk. 2, nr. 1 og stk. 5.

Den påklagede afgørelse

Fra Energistyrelsens afgørelse af 22. maj 2006 citeres:

”[...]

Energistyrelsen har modtaget din ansøgning om beskikkelse som energikonsulent for flerfamiliehuse samt handel, service og offentlige bygninger.

Der er to krav, der skal være opfyldt for at blive godkendt til Energistyrelsens optagelseskursus for energikonsulenter. Der kræves en godkendt uddannelse samt 3 års dokumenteret erhvervserfaring, jf. § 23, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 1294 af 13. december 2005 om energimærkning af bygninger.

Energistyrelsen kan ikke imødekomme din ansøgning på det foreliggende grundlag.

Baggrunden for at Energistyrelsen på det foreliggende grundlag ikke kan imødekomme din ansøgning er, at du ikke har dokumenteret tilstrækkelig teoretisk uddannelse. Energistyrelsen kan godkende din erhvervserfaring.

Selvom Energistyrelsen på det foreliggende grundlag ikke kan godkende dine uddannelsesmæssige kvalifikationer, har du mulighed for at dokumentere, at du har de nødvendige kvalifikationer ved at bestå en prøve, der er udarbejdet af Energistyrelsen specielt til dette formål, jf. § 23, stk. 5. (Se nedenfor om den teoretiske prøve.) Energistyrelsen er opmærksom på, at du tidligere har været godkendt som energikonsulent.

Energistyrelsens begrundelse for, at du ikke opfylder uddannelseskravene, følger nedenfor:

Det fremgår af din ansøgning, at du er uddannet vvs-tekniker, gas-, vand- og sanitetsmester. Du har desuden gennemgået teknonomuddannelsen i miljøstyring, gennemgået teknisk diplomuddannelse i humanøkologi og gennemgået kursus i energimærkning. Du har dermed ikke en af de uddannelser, der er nævnt i § 23, stk. 2, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 1294 af 13. de-

15. november 2007

J.nr.: 521-102

Eksp.nr.: 32766

TML-EKN

Side 2 af 20

cember 2005 om energimærkning af bygninger, som ændret ved bekendtgørelse nr. 339 af 19. april 2006.

Det er endvidere styrelsens vurdering, at din ansøgning ikke dokumenterer, at du har en "tilsvarende anerkendt uddannelse", eller på anden vis har erhvervet dig teoretiske og faglige kvalifikationer, som svarer til de nævnte uddannelser, jf. § 23, stk. 2, nr. 1, og stk. 5.

Der er i denne forbindelse lagt vægt på, at dit uddannelsesforløb ikke dokumenterer, at du har bestået prøver eller eksamener fra anerkendte undervisningsinstitutioner, der dokumenterer relevante kvalifikationer på niveau med de nævnte uddannelser. Indholdsmæssigt befinder vvs-tekniker og gas-, vand- og sanitetsmester uddannelserne dog ikke på højde med minimum maskinmester efter 1988. Med hensyn til teknonomuddannelsen i miljøstyring og teknisk diplomuddannelse i humanøkologi, er der ikke tale om uddannelser med teknisk og/eller bygningsmæssigt indhold. Med teknisk og/eller bygningsmæssigt indhold skal forstås, at to af følgende fagdiscipliner udgør en væsentlig del af uddannelsen. Der er her tale om 1) fysik og matematik, 2) bygningers konstruktioner og/eller bygningers energiforhold og 3) installationers energiforhold. Med hensyn til kursus i energimærkning har det ikke et omfang med hensyn til længde og niveau, der kan bringe din samlede uddannelse op på niveau med minimum maskinmester efter 1988.

§ 23, stk. 3, og 5 siger:

"Stk. 2. For at kunne beskikkes som energikonsulent og udøve virksomhed i forbindelse med energimærkning af bygningskategorien flerfamiliehuse samt handel, service og offentlige bygninger skal konsulenten opfylde og dokumentere følgende kvalifikationskrav:

1) Have dansk uddannelse som civil-, akademi-, teknikum- eller diplomingeniør, maskinmester, maskinmester med udvidet maskinmesteruddannelse eller tilsvarende anerkendt uddannelse. Maskinmestre, som ikke har en udvidet maskinmesteruddannelse, skal have bestået eksamen efter den 19. oktober 1988.

2) Have mindst 3 års dokumenteret erhvervsmæssig praksis inden for de seneste 5 år med relevant byggeteknisk og energimæssig rådgivning, herunder kundekontakt. Erfaringen skal være indhentet ved almindelig rådgivning i et kunde- eller klientforhold.

3) Have gennemført et optagelseskursus efter nærmere bestemmelse fra Energistyrelsen med tilfredsstillende resultat.

.....

Stk. 5. Uanset uddannelseskravene i stk. 2, nr. 1, og stk. 3, nr. 1, kan en konsulents uddannelse godkendes, hvis konsulenten dokumenterer, at vedkommende på anden vis har erhvervet teoretiske og

15. november 2007

J.nr.: 521-102

Eksp.nr.: 32766

TML-EKN

Side 3 af 20

faglige kvalifikationer, som svarer til de nævnte uddannelser. Energistyrelsen kan fastsætte krav til den nævnte dokumentation, herunder at vedkommende skal bestå nærmere angivne prøver eller gennemføre nærmere angivne kurser. "

Afgørelsen af at dine kvalifikationer på det foreliggende oplysningsgrundlag ikke opfylder kravene for at blive beskikket som energikonsulent kan påklages til Energiklagenævnet, jf. bekendtgørelsen om energimærkning af bygninger § 42, stk. 2, nr. 3. Klagen skal være indgivet skriftligt senest 4 uger efter at afgørelsen

er meddelt, jf. § 42, stk. 3.

Tilmelding til teoretisk optagelsesprøve

Du kan tilmelde dig den teoretiske prøve ved at sende en mail til Pernille Bechsgaard hos Byggecentrum på mail adressen pb@byggecentrum.dk med denne tekst i mailens emnelinie: "Teoretisk optagelsesprøve".

15. november 2007

J.nr.: 521-102

Eksp.nr.: 32766

TML-EKN

Side 4 af 20

Du bedes skrive følgende oplysninger i mailen:

Konsulentnummer

Navn

Telefonnummer du kan kontaktes på

Mail-adresse du kan kontaktes på

Hvilket sted du ønsker at deltage i prøven (Ballerup eller Middelfart)

Af praktiske årsager skal din tilmelding helst være Byggecentrum

i hænde **senest den 1. juni 2006**.

Såfremt du ikke ønsker at deltage i prøven bedes dette ligeledes meddelt Pernille Bechsgaard på samme mail adresse, med angivelse af konsulentnummer, navn, telefonnummer og mailadresse.

Praktiske oplysninger om prøveforløb

Prøven afholdes den 7. juni 2006 fra kl. 10.00 til kl. 13.00 på et af to følgende kursuscentre hos Byggecentrum:

Lautrupvang 1 B, 2750 Ballerup

Hindsgavl Alle 2, 5500 Middelfart

Du kan møde fra kl. 9.30 og vil blive registreret ved ankomsten.

Seneste mødetid er kl. 9.50 for at kunne deltage i prøven.

Der afvikles to forskellige prøver, afhængigt af om du ansøger om beskikkelse som energikonsulent for enfamiliehuse eller som energikonsulent for flerfamiliehuse m.v.

Prøvens indhold og betingelserne for prøvens afvikling

Prøven omfatter:

- grundlæggende fysik og matematik
- bygningskonstruktioner og bygningers energiforhold
- installationers energiforhold

Opgaverne omfatter dels beregningsopgaver, dels multiple choice

opgaver. Opgaverne udleveres og besvares på papir. Opgaveløseren skal påføre navn (med blokbogstaver) og CPR-nr. på alle multiple choice ark og løsningsark.

Af hjælpemidler medbringes regnemaskine og skriveredskaber. Opgaverne rettes af erfarne lærere fra Københavns Tekniske Skole. Hver opgave vægter med en faktor, der vil være angivet i prøven.

For at bestå prøven skal mindst 60%-point af opgaverne (vægtet) besvares korrekt.
[...]"

15. november 2007

J.nr.: 521-102

Eksp.nr.: 32766

TML-EKN

Side 5 af 20

Klagers synspunkter til støtte for klagen

Til støtte for klagen har klager i brev af 6. juni 2006 anført:

"[...]

Klage over afgørelse for optagelse som energikonsulent.

Jeg skal hermed klage over afgørelsen af energistyrelsens brev af 22 maj 2006 vedr. j.nr. 10603, jeres ref. pbu, energianvendelse og økonomi.

Ved modtagelsen af energistyrelsens brev, blev jeg noget forbavset. Jeg skal efter energistyrelsens mening igen vise mine færdigheder ved en prøve. Jeg har i forvejen været på BTH i Horsens, for at vise mine færdigheder inden for bygningers konstruktion og energiforhold, samt installationers energiforhold. Jeg bestod prøverne, og senere prøven som energikonsulent. Man kan tolke at i ikke mener det er væsentligt, men det mener jeg. Jeg har fået opfattelsen fra energistyrelsen, at ordningen som jeg ville godkendes til, har fået den nuværende sammensætning, grundet at den tidligere småhus ordning var oversat til engelsk. Det at der er mere beregning i den nye ordning end ELO ordningen, ville få mig til at acceptere at jeg skulle "prøves"

på mine færdigheder. Men i det jeg er både ELO og energikonsulent betyder jo at jeg har bevist de efterspurgte færdigheder inden for den nye ordning.

Man har taget maskinmesteruddannelsen med nu, dette var ikke tilfældet før. Der skulle maskinmestre gennem et forløb i bygningers klimaskærm. Man kan som udvidet maskinmester "hoppe" ind på uddannelsen. Så vidt jeg forstår er en udvidet maskinmester en person der også er elinstallatør. Her syntes jeg så man vægter installatøruddannelsen højt, og med rette. Men jeg mener naturligvis af jeg alene som VVS tekniker, og installatør har opnået de samme færdigheder som en elinstallatør. Jeg skal dog for god ordensskyld gøre opmærksom på at jeg ikke har noget at indvende i mod at maskinmestre kan optages, men bringer det frem for at sammenligne.

15. november 2007

J.nr.: 521-102

Eksp.nr.: 32766

TML-EKN

Side 6 af 20

Herefter er der naturvidenskaben i forbindelse med matematik, og fysik tilbage. Her mener jeg at have de fornødne kvalifikationer, på foranledning af mine uddannelser, som lige gentages endnu engang.

- Håndværksuddannet rørsmed.
- VVS tekniker.
- VVS installatør.
- Teknom i miljøstyring.
- Teknisk diplomuddannelse i humanøkologi (miljøteknologi) fra Aalborg Universitet. Jeg skrev speciale i alternativ energi i bygningssammenhæng.
- VKO - ELO samt energikonsulent.

Min uddannelse som VVS tekniker samt VVS installatør er det der i dag er den 2 årlige uddannelse til akademiinstallatør. Akademiinstallatør EL og VVS er lige lange, og på samme tekniske niveau.

Uddannelsen som teknom er det samme som merkonom, men med tekniske liniefag.

For at videre uddanne sig på diplomniveau skal man have en KVVU over 2 år, eller en uddannelse der kan sidestilles med KVVU uddannelserne, og minimum 2 års erhvervserfaring. Man kan så efteruddanne sig 1 -1,5 år og få en MVU. Således har man en treårlig uddannelse og 2 års erhvervserfaring som kan sidestilles som f.eks. diplomingeniører. Jeg skal gøre opmærksom på at min universitetsuddannelse hører under det naturvidenskabeli-

ge fakultet, og at der undervises i tekniske - økonomiske samt etiske fag. Da det kan se ud som om energistyrelsen vægter ingeniøruddannelserne eller lignende skal jeg henlede opmærksomheden på at de tekniske diplomuddannelsers engelske titel er Diploma of Engineering.

Da energistyrelsen har godkendt min erhvervserfaring mener jeg at jeg igen har udredet at jeg har den nødvendige teoretiske baggrund.

Da min arbejdsgiver ikke skal bruge mig som energikonsulent ønsker jeg sagen som en privat sag, hvorfor svar på mit brev bedes tilsendt nedenstående adresse. Jeg har tilmeldt mig uddannelsen da FEM sekretariatet kontaktede mig pr. mail. Jeg skal på nuværende tidspunkt ikke bruge den, men jeg ville da tage den da jeg fik opfattelsen at jeg skulle på et 1 - 2 dags kursus. Selvom jeg ikke skal bruge det på mit nuværende arbejde er det en principalsag for mig, da jeg mener jeg er på linie med både maskinmestre samt ingeniører.
[...]"

15. november 2007

J.nr.: 521-102

Eksp.nr.: 32766

TML-EKN

Side 7 af 20

Energistyrelsens bemærkninger til klagen

Energistyrelsen afgav ved brev af 29. juni 2006 følgende bemærkninger:

"[...]

Vedr.: Klage over afgørelse vedr. beskikkelse som energikonsulent

Energistyrelsen har modtaget dit brev af 6. juni 2006, hvori du klager over, at dine uddannelsesmæssige kvalifikationer ikke er blevet godkendt i forbindelse med genbeskikkelse som energikonsulent, jf. § 23, stk. 3 i bekendtgørelse nr. 1294 af 13. december 2005 om energimærkning af bygninger, hvilket blev meddelt dig i brev af 22. maj 2006.

Du er ikke fremkommet med nye oplysninger eller dokumentation om din uddannelsesmæssige baggrund, der giver anledning til en formel genoptagelse af sagen, men Energistyrelsen har i anledning af din klage atter gennemgået din hidtil fremsendte dokumentation for din uddannelsesmæssige baggrund.

Desværre har denne gennemgang ikke kunnet føre til et andet resultat, end som meddelt dig i brev af 22. maj 2006.

Energistyrelsen har derfor d.d. oversendt din klage til Energiklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K, telefon 33 95 57 99, hvorfra du vil høre nærmere.

Energistyrelsen vil samtidig benytte lejligheden til kraftigt at opfordre dig til at deltage i næste adgangsprøve, der afholdes den 15. august 2006. Ved den allerede afholdte prøve den 7. juni 2006 var beståelsesprocenten omkring 75 %. Du er meget velkommen til at kontakte Energistyrelsen for nærmere oplysninger og du bedes i givet fald kontakte Renato Ezban tlf. 33 92 77 93 - re@ens.dk.
[...]"

15. november 2006

J.nr.: 521-102

Eksp.nr.: 32766

TML-EKN

Afsluttende bemærkninger fra klager

Klager har ved e-mail af 21. juli 2006 afgivet følgende bemærkninger til Energistyrelsens indlæg:

Side 8 af 20

"[...]

Jeg har den 29 juni modtaget svar fra energistyrelsen vedr. min klage, og har den 6 juli fået orientering fra energiklagenævnet vedr. samme klage.

Energistyrelsen fastholder at min uddannelses baggrund ikke er fyldestgørende, i forhold til bekendtgørelsens anvisning. Jeg kan med et vist forbehold, godt se at jeg ikke har nogle af de uddannelser der anvises. Men jeg kan ikke se at summen af de uddannelser jeg har, ikke skulle give anledning til godkendelse. Energikonsulenten skal vel i fremtiden, give sine vurderinger, og mærkninger ud fra forsyningssikkerhed samt miljøforhold. Efter min mening er der ved energimærkningen af bygninger, to væsentlige forhold energikonsulenten skal arbejde med. Disse er gennemgående bygningsforhold, og bygningsforholdenes betydning, i forhold til energiforbrug. Samtidig er det efter min mening nødvendigt, at energikonsulenten kan se det arbejde energikonsulenten udfører, i et større miljøperspektiv. Derfor mener jeg stadig, at jeg har kvalifikationer der efterlyses, for at virke som energikonsulent. Jeg har jo afgjort de miljømæssige kvalifikationer, via uddannelserne som Teknolog med miljøstyring som speciale, og ligeså min Tekniske diplomuddannelse (diploma of engineering) fra Aalborg universitet. Ligeledes mener jeg at jeg har en 2 årlig tekniker baggrund, suppleret med at jeg har været både VKO - ELO - Energikonsulent samt bygningssagkyndig, burde dække den viden der kræves inden for bygningsforhold.

Jeg fastholder stadig, at citerer en tidligere medarbejder på et kursus, at den ordning der virker fra 1 januar, nu 1 september er den gamle småhusordning, fordi den er oversat til engelsk.

Jeg vil endnu engang pointere, at jeg har været på byggeteknisk højskole i Horsens, og bestået det forløb omhandlende bygningsindsigt, med de matematiske og fysiske forhold der medfølger. Dernæst har jeg været hos byggecentrum, og bestået prøven som energikonsulent.

Hvorfor går han ikke bare til den prøve tænker energistyrelsen måske. Fordi jeg mener jeg allerede har bevist min kunnen. Jeg ville dog mene det var i orden med en prøve, hvis alle der skal virke som energikonsulenter, gik til prøven. Ellers betragter jeg det som urimelig forskelsbehandling, i det de fleste af os har udført ensartede arbejdsopgaver i mange år.

Skulle jeg mod forventning ikke godkendes, ville jeg sætte pris på en fornuftig forklaring på hvordan jeg har kunnet uddanne mig, og virke i ordningerne, og fra den ene dag til den anden, pludselig ikke mere have kvalifikationerne, det virker besynderligt.
[...]"

Retsgrundlag

Fra bekendtgørelse nr. 1294 af 13. december 2005, som ændret ved bekendtgørelse nr. 218 af 20. marts 2006 og ved bekendtgørelse nr. 339 af 19. april 2006 citeres:

"[...]

§ 23. Energistyrelsen beskikker efter ansøgning energikonsulenter til at udføre energimærkning af bygninger. Beskikkelse som energikonsulent er personlig og foretages for de bygningskategorier, der er angivet i § 8, stk. 1.

Stk. 2. For at kunne beskikkes som energikonsulent og udøve virksomhed i forbindelse med energimærkning af bygningskategorien enfamiliehuse skal konsulenten opfylde og dokumentere følgende kvalifikationskrav:

1) Have dansk uddannelse som civil-, akademi-, teknikum- eller diplomingeniør, maskinmester, maskinmester med udvidet maskinmesteruddannelse, cand. arch., bygningskonstruktør eller tilsvarende anerkendt uddannelse. Maskinmestre, som ikke har en maskinmesteruddannelse, skal have bestået eksamen efter den 19. oktober 1988.

15. november 2007

J.nr.: 521-102

Eksp.nr.: 32766

TML-EKN

Side 9 af 20

2) Have mindst 3 års dokumenteret erhvervsmæssig praksis inden for de seneste 5 år med relevant byggeteknisk og energimæssig rådgivning, herunder kundekontakt. Erfaringen skal være indhentet ved almindelig rådgivning i et kunde- eller klientforhold.

3) Have gennemført et optagelseskursus efter nærmere bestemmelse fra Energistyrelsen med tilfredsstillende resultat.

[...]

Stk. 5. Uanset uddannelseskravene i stk. 2, nr. 1, og stk. 3, nr. 1, kan en konsulents uddannelse godkendes, hvis konsulenten dokumenterer, at vedkommende på anden vis har erhvervet teoretiske og faglige kvalifikationer, som svarer til de nævnte uddannelser. Energistyrelsen kan fastsætte krav til den nævnte dokumentation, herunder at vedkommende skal bestå nærmere angivne prøver eller gennemføre nærmere angivne kurser.

[...]

15. november 2007

J.nr.: 521-102

Eksp.nr.: 32766

TML-EKN

Side 10 af 20

§ 49. Energikonsulenter og energiledelseskonsulenter, der er godkendt i de hidtidige energimærkningsordninger i medfør af lov nr. 485 af 12. juni 1996 om fremme af energi- og vandbesparelser i bygninger, kan anses for at opfylde kvalifikationskravene til dokumenteret erhvervsmæssig praksis i denne bekendtgørelses § 23, stk. 2, nr. 2, eller stk. 3, nr. 2, hvis konsulenterne i de seneste 3 år har udført energimærkninger under de hidtidige energimærkningsordninger i følgende omfang:

1) Ved beskikkelse til energimærkning af *enfamiliehuse*, hvis konsulenten har indberettet mindst 60 energimærkninger af små ejendomme.

[...]

§ 51. I perioden fra den 1. januar 2006 og til og med den 31. marts 2006 vil følgende overgangsbestemmelser være gældende:

1) Opgaver, som i henhold til denne bekendtgørelse skal varetages af FEM-sekretariatet, vil i overgangsperioden blive varetaget af Energistyrelsen eller den, som Energistyrelsen udpeger til at varetage disse opgaver.

2) Alle energikonsulenter, som er godkendt i medfør af bekendtgørelse nr. 789 af 19. september 2002 om energimærkning m.v. i bygninger, beskikkes uden ansøgning som energikonsulenter for kategorien *enfamiliehuse* for ovenstående periode.

3) Alle energiledelseskonsulenter, som er godkendt i medfør af bekendtgørelse nr. 789 af 19. september 2002 om energimærkning m.v. i bygninger, beskikkes uden ansøgning som energi-

konsulenter for kategorierne flerfamiliehuse samt handel, service og offentlige bygninger for ovenstående periode.

4) Alle energikonsulenter og energiledelseskonsulenter skal såfremt de ønsker beskikkelse efter udløbet af overgangsperioden ansøge Energistyrelsen om beskikkelse efter kapitel 6 i denne bekendtgørelse. Energistyrelsen kan fastsætte frister for ansøgningstidspunkter.

Fra bekendtgørelse nr. 218 af 20. marts 2006 om ændring af bekendtgørelse om energimærkning af bygninger citeres:

”[...]

1. § 51 affattes således:

»§ 51. Til og med den 31. august 2006 kan energimærkning udføres efter følgende bestemmelser:

1) Alle energikonsulenter, som er godkendt i medfør af bekendtgørelse nr. 789 af 19. september 2002 om energimærkning m.v. i bygninger, kan uden ansøgning fortsætte som energikonsulenter for kategorien enfamiliehuse.

[...]”

Energistyrelsen har udarbejdet følgende generelle notat af 13. juli 2006 vedrørende uddannelseskrav til energikonsulenter under den nye energimærkeordning:

”[...]

Uddannelseskrav til energikonsulenter under den nye energimærkningsordning

En række energikonsulenter har påklaget Energistyrelsens afgørelse om, at de ikke opfylder uddannelseskravene i bekendtgørelse nr. 1294 af 13. december 2005 om energimærkning af bygninger (energimærkningsbekendtgørelsen), som ændret ved bekendtgørelse nr. 339 af 19. april 2006, der trådte i kraft henholdsvis den 1. januar 2006 og 29. april 2006.

Til brug for Energiklagenævnets behandling af klagerne har Energistyrelsen udarbejdet dette generelle notat om baggrunden for bestemmelserne og Energistyrelsens administration heraf. Der vil blive udarbejdet særskilt udtalelse vedr. hver af de enkelte konkrete klagesager.

1. Kvalifikationskrav til energikonsulenter.

1.1. Indledning.

Energikonsulenterne har en nøglefunktion i energimærkningsordningen, idet de foretager en lovpligtig gennemgang af bygnin-

15. november 2007

J.nr.: 521-102

Eksp.nr.: 32766

TML-EKN

Side 11 af 20

gers energimæssige forhold og udarbejder en energimærkningsrapport til ejeren af bygningen med henblik på at identificere brugerøkonomiske energibesparelser. For at sikre ordningens kvalitet stilles der krav i energimærkningsbekendtgørelsen til energikonsulenternes teoretiske uddannelse og til deres praktiske erhvervserfaringer inden for bygningsområdet.

I dette notat fokuseres på kravene til teoretisk uddannelse, idet det alene er disse krav, der er klaget over. Der er to kategorier af konsulenter: For enfamiliehuse og for flerfamiliehuse samt handel, service og offentlige bygninger. Da de bestemmelser vedr. uddannelse, som påklages, er identiske for de to kategorier, behandles forholdene for de to kategorier samlet.

15. november 2007

J.nr.: 521-102

Eksp.nr.: 32766

TML-EKN

1.2. Kvalifikationskrav efter den tidligere gældende lov.

Side 12 af 20

Energimærkningsordningen blev indført den 1. januar 1997, jf. lov nr. 485 af 12. juni 1996 om fremme af energi- og vandbesparelser i bygninger.

Allerede med hjemmel i 1996-loven var der ved bekendtgørelse fastsat kvalifikationskrav til energikonsulenterne. De seneste gældende krav under denne lov fulgte af bekendtgørelse nr. 789 af 19. september 2002 om energimærkning m.v. i bygninger.

Efter § 24, stk. 2, nr. 1, og § 25, stk. 2, nr. 1, i denne bekendtgørelse var det som udgangspunkt en betingelse for godkendelse som energikonsulent, at vedkommende havde bestået nærmere angivne formelle uddannelser. § 24, stk. 3, og § 25, stk. 3, vedrørte de tilfælde, hvor konsulenten ikke opfyldte de nævnte formelle krav. I sådanne tilfælde "kan en konsulents uddannelse dog godkendes, hvis konsulenten dokumenterer, at vedkommende på anden vis har erhvervet kvalifikationer, som svarer til de nævnte uddannelser".

Energikonsulenterne blev godkendt af særlige Registreringsudvalg for hhv. Små og Store Ejendomme. Disse udvalg kunne fastsætte krav til dokumentation af anden uddannelse som nævnt i bekendtgørelsens § 24, stk. 3, og § 25, stk. 3, herunder at vedkommende skulle bestå en nærmere angivet prøve.

Godkendelsen af særlige uddannelseskvalifikationer efter § 24, stk. 3, og § 25, stk. 3, skete ad hoc i forbindelse med de enkelte ansøgninger og Registreringsudvalgene benyttede ikke hjemlen til at afholde (adgangs)prøver.

1.3. Kvalifikationskrav under den nugældende lov.

Den nuværende lovgivning, trådte i kraft den 1. januar 2006, (lov nr. 585 af 24. juni 2005 om fremme af energibesparelser i bygninger). Loven har til formål dels at implementere nye EU-regler på området, dels at effektivisere energimærkningsordningen generelt, jf. omtalen nedenfor i afsnit 3.2.

De formelle krav til energikonsulenternes uddannelse er fastsat i den nye bekendtgørelse om energimærkning af bygninger (bekg. nr. 1294 af 13. december 2005). Udgangspunktet for at blive beskikket som energikonsulent er fortsat, jf. § 23, stk. 2, nr. 1, og stk. 3, nr. 1, at vedkommende har bestået nærmere angivne formelle uddannelser. Disse krav til formelle uddannelser er ændret ved bekendtgørelse nr. 339 af 18. april 2006, hvorved kredsen af uddannelser blev udvidet (maskinmestre med nærmere angivne kvalifikationer). Disse ændringer berører ikke de omhandlede klagesager.

Det materielle indhold i bestemmelserne om krav til godkendelse af konsulenter, som ikke opfylder de ovennævnte formelle krav; er ikke ændret i den nye bekendtgørelse (23, stk. 5). Herefter kan en konsulents uddannelse godkendes, hvis konsulenten dokumenterer, at vedkommende på anden vis har erhvervet teoretiske og faglige kvalifikationer, som svarer til de nævnte uddannelser. Energistyrelsen kan fastsætte krav til den nævnte dokumentation, herunder at vedkommende skal bestå en nærmere angivet prøve.

I praksis forbehandles alle ansøgninger om godkendelser til energikonsulent m.m. af et sekretariat, FEM-sekretariatet, der på vegne af Energistyrelsen og Erhvervs- og Byggestyrelsen står for den praktiske administration af henholdsvis energimærkningsordningen og huseftersynsordningen. Sekretariatet varetages i fællesskab af Teknologisk Institut og Byggecentrum.

2. Lovforslaget og dets forarbejder m.v.

Det var en vigtig forudsætning ved fremsættelsen af forslaget til lov om fremme af energibesparelser i bygninger i 2005, at kvaliteten i energikonsulentordningen skulle højnes.

Det fremgår således af de almindelige bemærkninger til lovforslaget (L 136, Folketingssamlingen foråret 2005), at alle, der sø-

15. november 2007

J.nr.: 521-102

Eksp.nr.: 32766

TML-EKN

Side 13 af 20

ger om beskikkelse i den nye ordning, skal opfylde kravene, uanset at de er godkendt i den tidligere ordning.

”Med lovforslaget ophører de eksisterende energimærkningsordninger, der er baseret på størrelsen af bygningerne, og der etableres en ny ordning med flere forskellige typer af godkendelser baseret på bygningernes anvendelse. Konsulenter fra de eksisterende ordninger vil kunne godkendes i den nye ordning i det omfang, de opfylder den nye ordnings godkendelseskra v, deltager i optagelseskurser og består den eller de efterfølgende prøver. Der vil eventuelt blive gennemført særlige kurser for eksisterende konsulenter, men optagelseskriterier og prøver vil være ens.”

15. november 2007

J.nr.: 521-102

Eksp.nr.: 32766

TML-EKN

Bestræbelserne for at højne energimærkningsordningens kvalitet skal bl.a. ses på baggrund af kritik fra Rigsrevisionen og krav i forbindelse med nye EU-regler.

Side 14 af 20

Rigsrevisionen har den 14. september 2003 afgivet sin beretning 14/03 om Energistyrelsens tilsyn med energikonsulenter og kontrol med energibesparende tilskud.

I beretningen har Rigsrevisionen blandt andet kritiseret, at Energistyrelsen først fra 2003 har sikret, at godkendelse af og kontrol med de daværende konsulentordninger, energikonsulenterne, foregår tilfredsstillende. For den anden ordning, energiledelseskonsulenterne, har Rigsrevisionen kritiseret, at Energistyrelsen ikke har sikret, at godkendelse af og kontrol foregår tilfredsstillende. For begge ordninger blev det kritiseret, at andelen af fejl i energimærkerne er høj.

Den nye lov implementerer EU-direktivet om bygningers energimæssige ydeevne (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/EF af 16. december 2002). Ifølge dette skal medlemslandene sikre en øget energieffektivitet i bygninger gennem bl.a. mærknings- og informationsordninger.

Det fremgår af direktivets artikel 10, at medlemsstaterne skal sikre, at attestering af bygninger og udarbejdelse af ledende råd samt eftersyn af kedler og klimaanlæg udføres uvildigt af kvalificerede og/eller godkendte eksperter, hvad enten de er selvstændige eller ansat i offentlige organer eller private virksomheder.

Energistyrelsen har i sin administration af kravene til den nye energikonsulentordning tilstræbt at efterkomme Folketingets, Rigsrevisionens og EU-direktivets forudsætninger om en høj faglig kvalitet i energimærkningen af bygninger, samt kontrol hermed. Dette er baggrunden for, at Energistyrelsen – jf. nedenfor – ikke umiddelbart har kunnet godkende de energikonsulenter i den ”gamle” ordning, som ikke har kunnet dokumentere besiddelsen af de teoretiske krav, uanset at konsulenterne er blevet godkendt i den gamle ordning. Det er Energistirelsens vurdering, at de tidligere Registreringsudvalg har anlagt en lempelige re tærskel til den teoretiske dokumentation.

Dertil kommer, at kravene til energikonsulenternes teoretiske kvalifikationer er blevet skærpet med vedtagelsen af det nye bygningsreglement, der i henhold til EU’s bygningsdirektiv, indfører krav om ”energirammer” ved udstedelse af bygningstilladelse for nyt byggeri. Dette har haft konsekvenser for energimærkningen af eksisterende bygninger, idet ”energirammen” for en bygning, det vil sige en beregning af energiforbruget ud fra en standardiseret metode, lægges til grund for mærkningen af bygningen. Gennemførelsen af denne beregning, der ikke er indgået i energimærkningen tidligere, stiller nye og skærpede krav til energikonsulenterne.

For at sikre en ensartet behandling af alle ansøgere, har Energistyrelsen fastlagt et ensartet grundlag for vurderingen af de uddannelsesmæssige kvalifikationer af de ansøgere, som ikke besidder de i bekendtgørelsen nævnte uddannelser. Det fremgår således af dette grundlag, at ansøgerne skal dokumentere, at de samlet set har en uddannelse på niveau og med samme karakteristika som en professionsbachelor, jf. Undervisningsministeriets bekendtgørelse om uddannelse til professionsbachelor nr.113 af 19/02/2001, inden for bygningsrelevante fag.

3. Processen omkring godkendelse af konsulenter efter den nye ordning.

Den nye lov og den ledsagende bekendtgørelse trådte i kraft den 1. januar 2006. Derved fik alle energikonsulenter, som var godkendt i medfør af den tidligere lovgivning, ophævet deres godkendelse, idet den lovgivning, som godkendelsen hvilede på, blev ophævet.

15. november 2007

J.nr.: 521-102

Eksp.nr.: 32766

TML-EKN

Side 15 af 20

Alle konsulenter er dog blevet beskikket uden ansøgning i en overgangsperiode til den 31. august 2006 i medfør af bekendtgørelsens § 51, nr. 2 og 3. Konsulenterne skal ifølge § 51, stk. 4, ansøge om fortsat beskikkelse efter udløbet af denne overgangsperiode; ansøgningsfristen er fastsat til den 7. april 2006.

Energistyrelsen har i foråret 2006 afholdt en række kurser af én dags varighed for de ansøgere, der var godkendt på den tidligere ordning. Energistyrelsen blev i den forbindelse opmærksom på, at en række ansøgere ikke kunne dokumentere, at de var i besiddelse af en af de uddannelser, som er nævnt i bekendtgørelsens § 23, stk. 2, nr. 1, og § 23, stk. 3, nr. 1, som ændret ved bekendtgørelse nr. 339 af 19. april 2006.

15. november 2007

J.nr.: 521-102

Eksp.nr.: 32766

TML-EKN

For at sikre en effektiv, gennemsigtig og fair behandling af de i alt 53 konsulenter fandt Energistyrelsen det rigtigst at afholde en teoretisk (adgangs)prøve (§ 23, stk. 5), frem for at foretage en individuel vurdering af konsulenternes uddannelsesmæssige baggrund, som består af et meget varieret omfang af delvist gennemførte uddannelser og diverse mere eller mindre relevante kurser.

Side 16 af 20

4. Indsigelser fra energikonsulenter.

Flere energikonsulenter, som har fået meddelelse om, at de skal bestå den teoretiske prøve for at kunne godkendes i den nye ordning, har klaget herover til Energiklagenævnet. Der indgår forskellige forhold i klagerne; i det følgende resumeres et gennemgående element, nemlig kravet om teoretisk prøve.

En række energikonsulenter finder det urimeligt, at de skal gennemgå en teoretisk optagelsesprøve for fortsat at kunne fungere som energikonsulent og henviser til, at de har mangeårig erfaring i at arbejde som energikonsulent. Konsulenterne anfører, at denne erhvervserfaring skal tillægges større vægt, således at de må være berettiget til at få dispensation fra kravene om uddannelse i de nye regler, herunder undtagelse fra kravet om at deltage i den teoretiske prøve.

5. Uddannelseskravet skal være opfyldt.

Som nævnt fremgår det både af de tidligere og de nugældende regler, at energikonsulenter skal opfylde og dokumentere nærmere bestemte krav både til uddannelsesmæssige kvalifikationer og til erhvervserfaring. I reglerne er de to sæt af kvalifikationer således nævnt sideordnet. Bestemmelserne giver ikke mu-

lighed for at regne erhvervserfaring med i vurderingen af de uddannelsesmæssige kvalifikationer, og der er således ikke mulighed for at fritage fra opfyldelsen af uddannelseskravene under henvisning til omfattende erhvervserfaring.

Energiklagenævnet har i flere afgørelser vedrørende de tidligere regler taget stilling til, om erhvervserfaring kan dispensere for uddannelse. Styrelsen henviser til nævnets afgørelse af 28. maj 2004 (EKN j.nr. 521-10), samt to afgørelser af 24. januar 2005 (EKN j.nr. 521-33 og 521-34).

Det følger af de nævnte afgørelser, at der ikke kan dispenseres fra uddannelseskravene med henvisning til erhvervserfaring. Fra nævnets afgørelse af 28. maj 2004 (EKN j.nr. 521-10) citeres:

”Energiklagenævnet er enig med Registreringsudvalget i, at [klagers navn udeladt] for så vidt angår en godkendelse som energikonsulent ikke falder ind under bekendtgørelsens § 24, stk. 2, nr. 1, idet han ikke har eksamen som bygningskonstruktør.

Nævnet finder heller ikke, at det kan give anledning til bemærkninger, at Registreringsudvalget ikke har villet anse [klagers navn udeladt]s forsøg på at opnå eksamen som bygningskonstruktør som værende omfattet af bekendtgørelsens § 24, stk. 3, således at hans uddannelse sidestilles med en uddannelse som bygningskonstruktør. Nævnet finder – når der i bekendtgørelsens § 24, stk. 2, nr. 2, er et selvstændigt krav om relevant erhvervsmæssig erfaring - heller ikke at kunne kritisere, at Registreringsudvalget ved afgørelser efter § 24, stk. 3, normalt ikke lægger vægt på erhvervsmæssig erfaring, medmindre erfaringen har været kombineret med efteruddannelseskurser.

Nævnet finder derfor, at Registreringsudvalget med føje har meddelt klageren afslag på ansøgningen om godkendelse som energikonsulent.”

Energiklagenævnets to afgørelser af 24. januar 2005, nævnets j.nr. 521-33 og 521-34, ligger på linie med denne afgørelse.

Disse afgørelser vil stadig være retningsgivende under hensyn til, at der ikke ses at være materielle ændringer i den nye bekendtgørelse.

15. november 2007

J.nr.: 521-102

Eksp.nr.: 32766

TML-EKN

Side 17 af 20

Reglerne om, at konsulenten skal opfylde krav til både uddannelse og erhvervserfaring er således ikke en stramning i forhold til den hidtidige ordning.

6. Prøvens gennemførelse i praksis og resultatet heraf.

Den første prøve er afholdt den 7. juni i år. De 2 følgende prøver afholdes den 15. og den 24. august, idet det er besluttet at deltagerne skal have mulighed for at deltage i to prøver. Prøverne, der er udarbejdet af relevante uddannelsesinstitutioner, som også retter prøverne, blev udformet således, at fagligt velfungerende energikonsulenter burde kunne løse dem. Opgaverne blev derfor forinden afprøvet af 4 godkendte energikonsulenter og med positivt resultat. Beståelsesprocenten i den første prøve var ca. 75 %.

15. november 2007

J.nr.: 521-102

Eksp.nr.: 32766

TML-EKN

Side 18 af 20

Energistyrelsen har naturligvis forståelse for, at nogle, især ældre energikonsulenter, finder det urimeligt, at de skal gennemgå og bestå en adgangsprøve for at kunne godkendes til den nye ordning. Samtidig har energikonsulenterne udtrykt forståelse for, at det er nødvendigt at sikre en høj faglig standart i branchen.

Nye ansøgere om godkendelse til energikonsulent til den nye ordning vil ligeledes skulle bestå en teoretisk (adgangs)prøve, hvis ansøger ikke kan dokumentere at uddannelseskravene i § 23, stk. 2, 1) og stk. 3, 1) er opfyldt.”

[...]”

Energiklagenævnets praksis

Energiklagenævnet har tidligere taget stilling til afslag på godkendelse som energikonsulent efter den tidligere gældende bekendtgørelse nr. 789 af 19. september 2002 om energimærkning m.v. i bygninger, hvor der ved ansøgningen var henvist til erhvervsmæssig erfaring.

Der henvises til afgørelsen (j. nr. 521-10), hvor Energiklagenævnet anførte følgende:

”[...]

Energiklagenævnet er enig med Registreringsudvalget i, at [klagers navn udeladt] for så vidt angår en godkendelse som energikonsulent ikke falder ind under bekendtgørelsens § 24, stk. 2, nr. 1, idet han ikke har eksamen som bygningskonstruktør.

Nævnet finder heller ikke, at det kan give anledning til bemærkninger, at Registreringsudvalget ikke har villet anse [klagers

navn udeladt]s forsøg på at opnå eksamen som bygningskonstruktør som værende omfattet af bekendtgørelsens § 24, stk. 3, således at hans uddannelse sidestilles med en uddannelse som bygningskonstruktør. Nævnet finder – når der i bekendtgørelsens § 24, stk. 2, nr. 2, er et selvstændigt krav om relevant erhvervmæssig erfaring - heller ikke at kunne kritisere, at Registreringsudvalget ved afgørelser efter § 24, stk. 3, normalt ikke lægger vægt på erhvervmæssig erfaring, medmindre erfaringen har været kombineret med efteruddannelseskurser. Nævnet finder derfor, at Registreringsudvalget med føje har meddelt klageren afslag på ansøgningen om godkendelse som energikonsulent.
[...]"

15. november 2007

J.nr.: 521-102

Eksp.nr.: 32766

TML-EKN

Energiklagenævnets bemærkninger

Side 19 af 20

Klager gør gældende, at han bør kunne beskikkes som energikonsulent i bygningskategorien flerfamiliehuse samt handel, service og offentlige bygninger efter den nye ordning, da han har været beskikket efter den tidligere gældende ordning efter samme kvalifikationskrav, samt at hans uddannelser samlet set svarer til det der kræves.

Energistyrelsen har godkendt klagers erhvervserfaring, jf. bekendtgørelsens § 49, stk. 1, nr. 2, jf. § 23, stk. 3, nr. 2.

Energiklagenævnet skal derfor alene tage stilling til, om Energistyrelsens afslag på beskikkelse er berettiget med henvisning til klagers uddannelsesmæssige kvalifikationer.

Klager er uddannet vvs-tekniker, gas-, vand- og sanitetsmester. Klager har desuden gennemgået teknonomuddannelsen i miljøstyring, gennemgået teknisk diplomuddannelse i humanøkologi og gennemgået kursus i energimærkning og har siden 2004 været godkendt som energikonsulent.

Alle energikonsulenter, som var beskikket som energikonsulent i medfør af den tidligere gældende lovgivning, fik ophævet deres godkendelse med ikrafttrædelsen af den nye lov og ledsagende bekendtgørelse pr. 1. januar 2006.

Alle hidtil beskikkede energikonsulenter skulle herefter ansøge om fortsat beskikkelse, jf. § 51, stk. 4 i bekendtgørelse nr. 1294 af 13. december 2005 om energimærkning i bygninger efter udløbet af overgangsperioden frem til 31. august 2006.

Hidtidigt beskikkede energikonsulenter kunne derfor ikke efter 31. august 2006 virke som energikonsulenter, medmindre de forinden var blevet beskikket efter den nye ordning.

Klagers uddannelse som vvs-tekniker, gas-, vand- og sanitetsmester, teknonomuddannelse i miljøstyring, teknisk diplomuddannelse i humanøkologi og kursus i energimærkning er ikke opregnet i § 23, stk. 3, nr. 1 i bekendtgørelse nr. 1294 af 13. december 2005 om energimærkning i bygninger. Nævnet finder ikke, at denne uddannelse i øvrigt opfylder uddannelseskravet i denne bestemmelse.

Ansøgningen om beskikkelse som energikonsulent kan herefter imødekommes, hvis klager dokumenterer, at han på anden vis har erhvervet teoretiske og faglige kvalifikationer, som svarer til de nævnte uddannelser. Herunder kan Energistyrelsen stille krav om, at klager skal bestå nærmere angivne prøver eller gennemføre nærmere angivne kurser, jf. bekendtgørelsens § 23, stk. 5.

Energiklagenævnet finder på ovennævnte grundlag ikke, at uddannelsen som vvs-tekniker, gas-, vand- og sanitetsmester, teknonomuddannelse i miljøstyring, teknisk diplomuddannelse i humanøkologi og kursus i energimærkning i sig selv dokumenterer, at klager har erhvervet de teoretiske og faglige kvalifikationer, som svarer til uddannelseskravet i § 23, stk. 3, nr. 1. Det giver i den forbindelse ikke nævnet anledning til bemærkninger, at Energistyrelsen har valgt at klageren kunne dokumentere sine teoretiske og faglige kvalifikationer ved deltagelse i en prøve, jf. § 23, stk. 5, 2. pkt.

Nævnet finder herefter ikke, at klageren har dokumenteret, at han på anden vis har erhvervet teoretiske og faglige kvalifikationer, som svarer til de i § 23, stk. 3, nr. 1 nævnte betingelser.

Nævnet finder derfor, at Energistyrelsens afgørelse bør stadfæstes.

Energiklagenævnets afgørelse

Energistyrelsens afgørelse af 22. maj 2006 stadfæstes.

Sagen har været behandlet på nævnets møde den 14. maj 2007.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 29, stk. 1 i lov om fremme af energibesparelser i bygninger, jf. lov nr. 585 af 24. juni 2005 og den dagældende § 42, stk. 2, nr. 3 i bekendtgørelse nr. 1294 af 13. december 2005, nu § 40, stk. 1 nr. 2 i bekendtgørelse nr. 1731 af 21. december 2006 om energimærkning af bygninger.

15. november 2007

J.nr.: 521-102

Eksp.nr.: 32766

TML-EKN

Side 20 af 20

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form på nævnets hjemmeside.

P. N. V.

Poul K. Egan
Nævnshoved

/ Tina Aland 15. november 2007

Fuldsmægtig 521-102

Eksp.nr.: 32766

TML-EKN

Side 21 af 20